

Groeien in leven en sterven

Existentiële en spirituele zorg bij palliatieve patiënten

Uit onderzoek blijkt keer op keer dat er nood is aan existentiële en spirituele zorg bij palliatieve patiënten en hun familie, maar dat hier vaak niet op wordt ingegaan. Hulpverleners hebben het gevoel niet of onvoldoende in staat te zijn om aan die noden tegemoet te komen, niet in het minst omdat er nog heel wat onwetendheid en verwarring is rond deze vierde dimensie van palliatieve zorg. De frequentie en kwaliteit van deze zorg blijft dan ook nog te vaak ondermaats. Onderzoek toont aan dat het gebrek aan adequate training een belangrijke barrière vormt in het verlenen van deze zorg. Om hierop een antwoord te bieden organiseert het Centrum Groeien in leven en sterven in samenwerking met de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen de training “Existentiële en spirituele zorg bij palliatieve patiënten”.

Een belangrijk uitgangspunt in deze training is het gegeven dat er zoiets bestaat als een *tijdloze wijsheid*. Hoewel levensbeschouwelijke tradities aan de oppervlakte enorm van mekaar kunnen verschillen komen in de diepte steeds dezelfde universele inzichten terug, ook als het gaat over ziekte en het ingaan van de laatste levensfase. Deze invalshoek biedt de mogelijkheid om elkaar op een respectvolle manier te vinden in een gemeenschappelijke ruimte, over levensbeschouwelijke verschillen heen. Het *Ars Moriendi model* van Carlo Leget doet dienst als algemeen kader om het existentiële/spirituele domein af te bakenen. In de training wordt het begrip “innerlijke ruimte” verkend en worden de spanningsvelden zoals beschreven in dit model verdiept en geconcretiseerd.

Het geven van existentiële en spirituele zorg impliceert dat men zicht heeft op de eigen houding ten aanzien van deze thematiek en dat men zich van daaruit verder kan ontwikkelen. Daarom wordt er naast het brengen van theorie ook zeer ervaringsgericht gewerkt. Diverse leervormen komen aan bod: ervaringsgerichte oefeningen, korte lezingen, discussiegroepen, casusbesprekingen, verhalen, leesopdrachten,... In de training wordt ook ingegaan op de documentaire “Tot in den draai” die aan de hand van getuigenissen van palliatieve patiënten de vierde pijler heel concreet en voelbaar maakt.

- Doelgroep** De training is in eerste instantie bedoeld voor zorgverleners in de palliatieve zorg: artsen, verpleegkundigen, zorgkundigen, pastors, moreel consulenten, psychologen, maatschappelijk werkers,... Als er nog plaatsen beschikbaar zijn, komen ook vrijwilligers en mantelzorgers in aanmerking.
- Data** De training omvat vier keer twee dagen: 23 en 24 februari, 23 en 24 maart, 20 en 21 april en 18 en 19 mei 2018, telkens op vrijdag en zaterdag van 10u tot 18u. Overnachten is mogelijk. U kan hiervoor contact nemen met het centrum Koningsteen (www.koningsteen.be).
- Docent** dr. Alexander Verstaen, psycholoog palliatieve zorg, psychotherapeut en intervisor Centrum Perennis
- Gastdocent** Lucas Lissnyder (pastor) en Wies Beckers (verpleegkundige UZ Leuven)
- Locatie** Koningsteen, Oxdonkstraat 168, 1880 Kapelle-op-den-Bos
- Prijs** leden 850€ / niet-leden 910€.
- Inschrijving** Via het [elektronisch inschrijvingsformulier](#) met de opleidingscode SPEX18.

Bijkomende vragen?

Voor praktische en financiële vragen kan u terecht op het telefoonnummer 02/255 30 40 of via mail: info@palliatief.be. Voor inhoudelijke vragen kan u terecht op het telefoonnummer 02/255 30 42 of via mail op: vorming@palliatief.be.